

СЫР ТАБИҒАТЫ

ҚОҒАМДЫҚ - ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ГАЗЕТ

ОБЩЕСТВЕННО - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

2013 жылдан бастап шығады

● Апта сайын жарық көреді

● E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

● www.syrtabigaty.kz

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ "СЕРГЕКИ" ПОЯВЯТСЯ В КАЗАХСТАНЕ

Компании обяжут установить спец-оборудование, которое будет передавать количество выбросов в атмосферу.

Глава Минцифры Бағдат Мусин заявил, что с 2024 года к автоматизированной системе мониторинга должны подключить все компании первого уровня, которые выбрасывают озоноразрушающие вещества в атмосферу.

Предприятия, такие как ТЭЦ, производители нефтепродуктов и метал-

лургические заводы, обяжут установить оборудование, которое в онлайн-режиме будет передавать количество выбросов в атмосферу.

"Это можно сравнить с "сергекизацией". То есть "Сергек" - на автодорогах, а эта система автоматизированного мониторинга будет "Сергеком" в экологии.

Для того, чтобы произвести такое оборудование, работали несколько казахстанских IT-предприятий и довели

производство соответствующих датчиков казахстанским содержанием до 80%. Мы, Казахстан, уже производим соответствующее оборудование, не закупаям это из-за рубежа. Раньше это были такие дорогостоящие производители как Honeywell. Сейчас это оборудование производят в Казахстане", - сообщил Бағдат Мусин.

По материалам Informburo.kz,
фото bizmedia.kz

ПРОГРАММУ ПОДДЕРЖКИ ПЕРЕРАБОТЧИКОВ ОТХОДОВ ECOQOLDAY ВОЗОБНОВИЛИ В КАЗАХСТАНЕ

Заявку на регистрацию в системе могут подать как действующие, так и начинающие предприниматели.

В Казахстане снова запустили программу EcoQolday, которая поможет развитию перерабатывающей промышленности в стране, об этом рассказал министр экологии Ерлан Нысанбаев на брифинге в СЦК.

В июле 2023 года приняли поправки в экологический кодекс для возобновления выплат специализированным предприятиям в сфере управления отходами за счёт утилизационных платежей.

Председатель правления АО "Жасыл даму" Ержан Сарсенбай отметил, что средства выделяют на совершенствование материально-технической базы предприятий, занимающихся переработкой отходов. Система EcoQolday работает для поддержки предприятий по сбору, транспортировке и переработке отходов, которые подпадают под расширенные обязательства производителей.

Правила выплат вступают в силу с 5 февраля 2024 года. Заявки на регистрацию в автоматизированной информационной системе оператора РОП могут подать как действующие предприниматели, так и желающие начать свой бизнес в направлении сбора, транспортировки и переработки отходов.

В 2024 году на субсидирование выделили 7,6 млрд тенге.

"При образовании отходов физические или юридические лица могут зарегистрироваться в системе через мобильное приложение и в нём подать заявку на продажу собранных отходов. Далее сборщики предлагают свою цену и выкупают отходы у образователей.

В течение месяца сборщик собирает отходы, отображая данные в EcoQolday, и размещает объявления о продаже среди отечественных переработчиков. В свою очередь, переработчики предлагают свои цены на выкуп этих отходов, а сборщик самостоятельно выбирает покупателя, с которым заключает договор. После сборщик размещает объявление по транспортировке

сроки направить отчёты оператору, на основании которых будут осуществляться выплаты.

Перечисленные процессы доступны для всех зарегистрировавшихся в системе пользователей.

Программа EcoQolday не работала на протяжении двух лет после передачи функций оператора РОП в АО "Жасыл

отходов до переработчика", - рассказал Ержан Сарсенбай.

Переработчик через поверенное весовое оборудование принимает отходы от транспортировщика и подписывает акт о приёме-передаче отходов. После завершения указанных процессов сборщики и переработчики вправе в установленные

Даму". НПП "Атамекен", Минэкологии предусмотрели изменения в Экологический кодекс в части предоставления возможности подведомственной организации Министерства направлять деньги в адрес субъектов предпринимательства.

По материалам Informburo.kz,
фото posistroika-doma.ru.

12+ №6(434)

ақпан
14 февраля 2024
Сәрсенбі • Среда • Wednesday

ЧТОБЫ МОРЕ ДОШЛО
ДО САМОГО АРАЛЬСКА:
КАК БУДУТ
ВОССТАНАВЛИВАТЬ
АРАЛ?

ЧИТАЙТЕ НА 2-Й СТРАНИЦЕ

УЧАСТИВШИЕСЯ
СЛУЧАИ ДИАРЕЙНЫХ
ЗАБОЛЕВАНИЙ
СВЯЗАЛИ С ИЗМЕНЕНИЕМ
КЛИМАТА

ЧИТАЙТЕ НА 4-Й СТРАНИЦЕ

ТЕКСТИЛЬНЫЕ ОТХОДЫ
СТАЛИ МАТЕРИАЛОМ ДЛЯ
ДИЗАЙНА ИНТЕРЬЕРА

ЧИТАЙТЕ НА 8-Й СТРАНИЦЕ

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ КЫЗЫЛОРДА	Ср., 14 февраля 2024	Чт., 15 февраля 2024	Пт., 16 февраля 2024	Сб., 17 февраля 2024	Вс., 18 февраля 2024	Пн., 19 февраля 2024	Вт., 20 февраля 2024
Источник: gismeteo.kz	+14°C Ясно	+13°C Ясно	-8°C Ясно	-8°C Ясно	-5°C Ясно	-4°C Ясно	0°C Ясно
Долгосрочный прогноз погоды является ориентировочным и отражает только характер изменения погоды.	+3°C Пасмурно	-3°C Пасмурно	-17°C Ясно	-19°C Ясно	-16°C Ясно	-13°C Ясно	-9°C Ясно
	2 м/с ЮЗ 86% влажн. 755 мм рт.ст.	5 м/с 88% влажн. 752 мм рт.ст.	6 м/с С 83% влажн. 768 мм рт.ст.	6 м/с СВ 55% влажн. 770 мм рт.ст.	6 м/с СВ 65% влажн. 768 мм рт.ст.	2 м/с СВ 74% влажн. 762 мм рт.ст.	3 м/с ЮЗ 63% влажн. 764 мм рт.ст.

ЧТОБЫ МОРЕ ДОШЛО ДО САМОГО АРАЛЬСКА: КАК БУДУТ ВОССТАНАВЛИВАТЬ АРАЛ?

В ближайшие три года, поскольку Казахстан принял председательство в Международном фонде спасения Арала, нашей стране предстоит большая работа по спасению и восстановлению погибающего моря. Какие проекты будут в приоритете, и что ожидает жителей Приаралья, сообщил Zakon.kz.

По словам и.о. исполнительного директора в Международном фонде спасения Арала (МФСА) Зауреш Алимбетовой, основной проект, который будет реализован за время председательства Казахстана в МФСА - проект Всемирного банка «Развитие и восстановление Северного Аральского моря». Окончательная его цель - заполнение залива Сарышыганак так, чтобы море дошло до самого Аральска. Каким способом это будут делать, решит государственно-строительная экспертиза, но уже есть несколько предложенных вариантов.

Первый - Кок-Аральскую плотину на Арале поднимут до 48 метров для того, чтобы море заполнялось постепенно.

Второй вариант - создание двухуровневого моря, при котором Кок-Аральскую плотину трогать не будут, а в заливе Сарышыганак построят дамбу высотой 52 метра. Еще построят к ней подводящий канал либо через озеро Тусши, либо через озеро Камыстыбас.

Третий вариант - поднятие Кок-Аральской дамбы и строительство подводящего канала в залив Сарышыганак.

Какой из этих вариантов будет принят, неизвестно. Остальная работа проекта связана с восстановлением водно-болотных угодий для того, чтобы уменьшить вынос пыли и солей со дна Арала.

Также продолжится посадка саксаула на дне Аральского моря, проекты по рыболовству, растениеводству, животноводству, птицеводству и в других сферах.

За 30 лет существования МФСА решил немало социальных проблем жителей Приаралья. Это и развитие сельских территорий, и обеспечение питьевой водой, а также вопросы здравоохранения и образования региона. Благодаря тому, что МФСА сумело добиться реализации самого крупного проекта – "Регулирование русла реки Сырдарьи и сохранение северной части Аральского моря" (PPCCAM-1), сохранилась северная часть Арала. Сейчас в нем уровень воды уже дошел до 42 м в Балтийской системе.

Как живут рыбаки Каратерени

Аул Каратерен находится в 40 километрах от Аральского моря. Это - самый ближний населенный пункт к морю. Здесь издавна живут потомственные рыбаки. Первые жители появились еще в 1780 году, тогда это место называлось Косарал. Здесь еще в 1848 году жил в ссылке Тарас Шевченко, и посвятил аулу свое знаменитое стихотворение «Косарал».

«История рыболовства нашего аула насчитывает более 100 лет. В те годы и вплоть до 1980-х не было проблем с рыбой, воды в Аральском море было достаточно - рыбаки всегда возвращались с полными трюмами улова. Здесь жили 4 000 человек, были передовые бригады, династии рыбаков, стояли рыбзаводы и завод по изготовлению пластиковых лодок. Аул был миллионером в те годы. В 1980-х годах воды стало меньше, и поэтому рыбаки стали разъезжаться кто куда - в ближние районы области, а также на Балхаш, Зайсан и трудились там в рыбохозяйственных бригадах», - говорит аким Каратерени Берикбол Маханов.

В 1990-х годах в районе появились датские рыбаки и помогли организовать улов камбалы - глосса. Это была единственная рыба, которая водилась в соленой аральской воде. Ее и стали ловить каратеренские рыбаки.

Когда в районе началась реализация первой фазы проекта «Регулирование русла реки Сырдарьи и спасение северной части Аральского моря» (PPCCAM-1), методом асара построили насыпную плотину и доказали, что можно отделить Малый Арал и тем самым сохранить его. Как только проект заработал, поднялся уровень Аральского моря, вновь вернулись исчезнувшие виды рыб и водоплавающие птицы. Со временем и люди стали возвращаться в Каратерен, здесь вновь появились рыбохозяйственные бригады. Сейчас в аульном округе живет более 300 семей. Есть Тастакский рыбопитомник, три рыбохозяйственных товариществ и участки для промысла на Малом Арале.

«От Каттегата до Арала»

Акшабак Батимова – известная в Кызылординской области потомственная женщина-рыбак, почетный житель Аральского района. Она родилась в рыбацком ауле Мергенсай Аральского района. По примеру своих отца и деда связала свою жизнь с морем – выучилась на технолога рыбной продукции.

«Более 10 тысяч аулчан в те годы занимались рыболовством в районе. У нас было 22 рыбохозяйственных колхоза. Но уже в начале 1990-х годов море стало стремительно высыхать, народ остался без работы, вода стала совсем соленой, и рыба исчезла. Жители, полные отчаяния, бросали аулы, переезжали на Балхаш чтобы продолжить рыболовство или же начинали новую жизнь в других регионах республики. Были и те, кто выживал в родном краю. Моя семья никуда не уехала, и мы стали искать партнеров, чтобы возродить рыболовство. В августе 1996 года мы нашли партнеров в Дании и поехали туда», - говорит Акшабак Батимова.

Проект назывался «От Каттегата до Арала». В его рамках в ауле Тастубек аральские и датские рыбаки стали добывать и перерабатывать камбалу. Потомственная рыбацкая два года работала по этому проекту, а потом по ее инициативе было создано общественное объединение «Арал теңізі».

«Мы объединили около 1000 рыбаков и рыбодоводов, тесно сотрудничали с датским обществом рыбаков "Живое море". По проекту «От Каттегата до Арала» датчане выделили нам деньги на лодки, снасти и все необходимое. Мы выкупили здание бывшего хлебозавода и создали там производственный центр «Камбала-балык», - рассказывает Акшабак Батимова.

Большая польза, по словам рыбацки, после первой фазы проекта «Регулирование русла реки Сырдарьи и спасение северной части Аральского моря» (PPCCAM-1) снизилась соленость моря

с 32 гр. до 17 гр. на литр воды, возродилась рыбная отрасль и восстановлено 50 тыс. га пастбищ. Люди надеются, что если за три года, которые Казахстан будет председателем МФСА, и дальше продолжатся начатые в Приаралье проекты, то море, возможно, станет ближе к Аральску.

«Оазис» вырастили на осушенном дне

В 2023 году на высохшем дне Арала пробурили скважину. Она пригодна для питья и для полива. Здесь же создали демонстрационный участок «Оазис» на 500 га. В 2022 году здесь посадили более 60 тыс. саженцев саксаула, в 2023 году – 110 тыс. саженцев этого кустарника. На этот участок раньше привозили воду в грузовиках. Сейчас есть скважина, поэтому можно не только увеличивать площадь под саксаул, но и выращивать другие суккулентные растения, поить скот, обитающих здесь диких животных, озеленять эту местность, защищать близлежащие аулы от пыли и солевых бурь.

«В 2023 году мы впервые вырастили саксаул с помощью гидрогеля и по методике закрытой корневой системы. Приживаемость составила до 60%. Саксаул стал спасением пустыни, поэтому нельзя прекращать его посадку. Особенно в районе Аральского моря, так как из-за его высыхания несколько млн га засолены. По предложению администрации президента РК в 2021-2025 годах запланировано засеять саксаулом 1,1 млн га», - говорит Зауреш Алимбетова.

По словам эксперта, чтобы выращивать саженцы, в рамках программы Всемирного банка «Сохранение лесов и увеличение лесных массивов республики» в Казалинске построили лесной питомник. Здесь есть научно-исследовательская станция, лаборатория, применяется капельное орошение.

Зауреш Алимбетова также вспоминает, что еще в недалеком прошлом в Приаралье водилось 38 видов рыб, редкие виды животных. Чтобы сохранить хотя бы их часть, создан «Приаральский центр адаптации диких животных к последствиям изменения климата». Он находится на Малом Арале и занимает 47 тыс. га. Здесь установлен специальный кордон для наблюдения за животными и растениями.

Напомним, Казахстан возглавил Международный Фонд спасения Арала 1 января 2024 года.

По материалам Е.Филипповой, econews.kz, фото: © REUTERS / SHAMIL ZHUMATOV.

ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫ ЗИЯНДЫ ЖҰМЫСТАРМЕН АЙНАЛЫСАТЫН АДАМДАР ҮШІН АРНАЙЫ ӘЛЕУМЕТТІК ТӨЛЕМ ЕНГІЗУ

"БЖЗҚ" АҚ Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Қазақстан Республикасы азаматтарының, Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың әлеуметтік қорғалуын арттыру үшін, олар 55 жасқа толған және олар үшін міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын (бұдан әрі - МКЗЖ) жиынтығында кемінде 84 ай төлеген кезде 2024 жылы 1 қаңтардан бастап мына төлемдер енгізілді:

1. еңбек жағдайлары зиянды жұмыстармен айналысатын (жұмыс істейтін) жоғарыда аталған адамдар үшін арнайы әлеуметтік төлем, оның құрамы мынадай:

1) арнайы кәсіптік мемлекеттік жәрдемақы (республикалық бюджеттен екі ең төменгі күнкөріс деңгейі (ТК) мөлшерінде тағайындалады және 2024 жылы 86 814 теңгені (2*43 407) құрайды);

2) зейнетке шығу алдындағы аннуитеттік сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемінен (сақтандыру ұйымы қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру сыйлықақылары есебінен 2024 жылы – 43 407 теңге мөлшерінде тағайындайды);

3) жұмыс берушінің қаражаты есебінен кәсіптік төлем (жұмыскер еңбек шартын бұзған немесе еңбек жағдайларын өзгерту туралы еңбек шартына қосымша келісім жасасқан жұмыс беруші 2024 жылы – 43 407 теңге мөлшерінде 1 ТКД тағайындайды);

4) БЖЗҚ-дан МКЗЖ және (немесе) МЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы төлемі (жоғарыда аталған тұлғалардың оларды алуға келісімі болған жағдайда (зейнетақы төлемдерінің мөлшері БЖЗҚ-дағы зейнетақы жинақтарының мөлшеріне байланысты болады).

Арнайы әлеуметтік төлемдерге құқық қызметкер зиянды еңбек жағдайлары бар жұмыстарда еңбек қызметін тоқтатқан немесе зиянды өндірістік факторлардың әсерін болдырмайтын басқа жұмысқа ауысқан жағдайда туындайды.

Еңбек жағдайлары зиянды жұмыстарда еңбек ететін (жұмыс істейтін) адамдарға арнайы әлеуметтік төлем алу үшін жұмыс берушіге зиянды өндірістік факторлардың әсерін болдырмайтын басқа жұмысқа ауыстыру немесе еңбек шартын бұзу туралы өтініш беру қажет. Қызметкерді зиянды өндірістік факторлардың әсерін болдырмайтын басқа жұмысқа ауыстыру немесе еңбек шартын бұзу туралы мәліметтер жұмыс берушіден КР ЕХӘҚМ ақпараттық жүйесіне келіп түседі. Осы деректердің негізінде арнайы әлеуметтік төлемге кіретін жоғарыда көрсетілген төлемдердің барлық түрлерін тағайындау бойынша проактивті қызмет көрсетілетін болады. Бұл ретте БЖЗҚ-дан МЗЖ және МКЗЖ есебінен немесе тек МКЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін алуға келісімді 1414 нөмірінен жіберілген тиісті SMS-хабарламаға жауаппен растау қажет.

Осылайша, арнайы зейнетақы төлемін алушы жұмыс берушіге өтінішпен жүгінгеннен кейін ХҚКО-ға, БЖЗҚ-ға арнайы зейнетақы төлемін ресімдеу үшін жүгінудің қажеті жоқ, SMS-хабарламаға жауап беру жеткілікті.

2. Зиянды еңбек жағдайларында еңбек етпейтін (жұмыс істемейтін) адамдар үшін:

1) арнайы кәсіптік мемлекеттік жәрдемақы;

2) жоғарыда аталған адамдардың оларды алуға келісімі болған кезде БЖЗҚ-дан МКЗЖ және (немесе) МЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы төлемі.

Бұл ретте ағымдағы 2024 жылғы жағдай бойынша зиянды еңбек жағдайлары бар жұмыстарда еңбек етпейтін (жұмыс істемейтін), пайдасына жиынтығында МКЗЖ кемінде 84 ай төленген 55 жасқа толған тұлғалар республикалық бюджет қаражаты және БЖЗҚ-дан зейнетақы төлемдері есебінен арнаулы кәсіптік мемлекеттік жәрдемақы алу үшін тұрғылықты жері бойынша ХҚКО-ға тиісті өтінішпен жүгінуге қажет. Төлемдерді алуға берілген өтініште БЖЗҚ-дан төлемдерді алуға өзінің келісімін беретінін көрсету қажет болады.

Үш көзден тағайындалған төлемдердің мөлшері (арнайы кәсіптік мемлекеттік жәрдемақы, сақтандыру төлемі және жұмыс берушінің қаражаты есебінен кәсіптік төлем түріндегі бюджет қаражаты есебінен) жыл сайын ең төменгі күнкөріс деңгейінің ұлғаюына барабар өсетініне және жалпыға бірдей белгіленген зейнет жасына жеткенге дейін жүзеге асырылатынына назар аударамыз.

БЖЗҚ-дан төленетін ай сайынғы зейнетақы төлемдерінің мөлшері МКЗЖ есебінен де, МЗЖ есебінен де қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының мөлшеріне қарай есептелетін болады.

Бұл ретте БЖЗҚ-дан ай сайынғы зейнетақы төлемінің мөлшері МКЗЖ, МЗЖ есебінен зейнетақы жинақтарының сомасын (оларды алуға келісім болған жағдайда) 6,5% көбейту және 12-ге бөлу жолымен айқындалады. Жыл сайын БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдері 5%-ға индекстелетін болады және зейнетақы жинақтары таусылғанға дейін жүзеге асырылады.

Анықтамa: 01.02.2024ж. жағдай бойынша БЖЗҚ ақпараттық жүйесінде 1388 алушыдан шамамен 2387 өтініш тіркелді, олар туралы мәліметтер тиісті келісім шеңберінде КР ЕХӘҚМ ақпараттық жүйесінен БЖЗҚ-ға келіп түсті.

БЖЗҚ-ның кеңес беру қызметтерін мессенджерлер (+7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), enpf.kz корпоративтік сайтынан, сондай-ақ Instagram, Facebook, ВКонтакте, Twitter, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі БЖЗҚ-ның ресми парақшаларынан алуға болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫНА ТІРКЕУ

Қазақстан Республикасының Салық кодексінің 82-бабының 4-тармағына сәйкес қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне ең төменгі айналым республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш 20 000 еселенген мөлшерін құрайды.

2024 жылы айлық есептік көрсеткіш 3692 теңге, қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қоюдың ең төменгі айналым сомасы 73 840 000 теңге. Бұған дейін, 2021 жылы ең төменгі айналым айлық есептік көрсеткіш 30 000 еселенген мөлшерін құраған немесе айналым сомасы 87 510 000 теңге болған.

онайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкердің 124 184 Айлық есептік көрсеткіштің (2024 жылы – 460 702 528 теңгені құрайды,) еселенген мөлшері шегіндегі, үш құрамдасты интеграцияланған жүйені қолданатын болса, қолма-қол ақшасыз арқылы есеп айырысу жасалған айналымдары

қосылмайды.

ҚР Салық кодексінің 82-бабының 1-тармағына сәйкес, егер қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою айналымы ең төмен айналымнан асып кеткен жағдайда, қосылған құн салығына тіркеу есебіне қоюға жататын тұлғалар орналасқан жеріндегі салық органына қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебі туралы салықтық өтінішті беруге міндетті.

Салықтық өтініш айналым мөлшерінің ең төмен айналымнан асып кетуі туындаған ай аяқталған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей, өзі келу тәртібімен қағаз жеткізгіште немесе электрондық нысанда беріледі.

Өтінім кеш берілсе, ҚКС уақытылы тіркеу есебіне тұрмағаны үшін, бұзушылық туындайды. Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің (ҚР ӘҚБтҚ) 269-бабының 3-тармағына сәйкес 50 Айлық есептік көрсеткіш көлемінде айыппұл салынады. 2024 жылы – 184600 теңге, осы кодекстің 897-1 бабына

сәйкес, егер хабарлау табыс еткен күннен бастап айыппұл сомасын он тәулік ішінде төленсе, онда айыппұл сомасының елу пайызы 92300 теңге мөлшерінде болады.

Сонымен қатар, ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 275-бабының 5-бөлігіне сәйкес, жауапкершілік қосылған құн салығы бойынша шекті мәннен, асқан сәттен бастап, қосылған құн салығы бойынша тіркеуге дейінгі кезеңдегі салық салынатын айналым сомасынан 15% мөлшерінде айыппұл қарастырылған (бұл бапқа, осы кодекстің 897- бабы 1-1 тармағына сәйкес әкімшілік айыппұл мөлшерін қысқарту қолданылмайды).

Сол себепті жылдық айналымның шекті мәннен асу қауіпі бар болған жағдайда, жергілікті салық органына жүгініп, тиісінше кеңес алып, уақытылы қосылған құн салығы төлемгері ретінде тіркеу жүргізу тиіс.

Сырдария ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

КӨКЖӨТЕЛ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Көкжөтел - демалу жолдары және орталық нерв жүйесінің зақымдануымен және булығып жөтелумен сипатталатын, 8 жасқа дейінгі балаларда болатын жұқпалы ауру. Қоздырғыш бактериялары науқас бала жөтелгенде оның демі мен қақырығы арқылы тарап, сау балаға жұғады. Бактериялар баланың тыныс органдарында өсіп-өнеді. Ауру қоздырғышы сырқат баланың тұтыңған заттары (ойыншығы, ыдысы) арқылы жұғуы мүмкін. Бұл аурудың

алдын алу үшін әрбір ата-ана сырқат белгілерін білулері тиіс. Аурудың білінбейтін (инкубациялық) кезеңі 2-15, көбінесе 5-7 күнге дейін созылады. Көкжөтел, әдетте 6-7 аптаға созылады. Алғашқы кезде бала жөтеледі, мұрны бітеліп ұйқысы қашады, дене қызуы 38, 39 градусқа дейін көтеріліп, тамаққа тәбеті тартпайды.

Бірте-бірте жөтелі күшейіп (әсіресе түнге қарай), 2-3 аптада жөтел жиі ұстағанда бала

булығып қысылады, қызырып-көгеріп, көзінен жас парлап, тілі аузына симай, кейде кіші дәретін де ұстай алмай қалады. Жөтел қақырық түскеннен кейін барып басылады. Бұл кезең 2 аптадан, кейде 2 айға дейін созылады.

Содан кейін дерттің беті қайтып, тұншықпалы жөтел азая бастайды, бала 2-3 апта жай жөтеліп жүреді де, бірте-бірте аурудан айғады. Көкжөтелмен бір рет ауырған бала қайталап ауырмайды, өйткені аурудан кейін организмде тұрақты иммунитет қалыптасады.

Инфекция ошағындағы ісшаралар:
1. Мектепке дейінгі және білім беру ұйымдарда анықталған көкжөтелмен ауыратын науқастар ауру басталғаннан бастап 25 күн мерзімге оқшаулауға жатады.

2. Көкжөтелмен ауырған науқаспен байланыста болған 14 жасқа дейінгі балаларда жөтел пайда болған жағдайда, егу анамнезіне қарамастан, көкжөтелге бактериологиялық зерттеудің екі теріс нәтижесін алғаннан кейін балалар ұжымына жіберіледі. Осы аурумен байланыста болған ересектерді жөтел пайда болған жағдайда, көкжөтелге бактериологиялық зерттеудің екі теріс нәтижесін алған соң, жұмысқа баруына рұқсат береді.

3. Халық арасында санитарлық ағарту жұмысын жүргізу.

Профилактикасы: Қазақстан Республикасының профилактикалық еке егу ұлттық күнтізбесі бойынша барлық балалар көкжөтел-дифтерия-сіреспе вакцинасымен (АКДС) - 2 айда 3, 4 және 18 айға толғанда егiлу жүргізіледі.

Балаларыңызды көкжөтелге қарсы егуді ұмытпаңыздар!

Д.КУТЫБАЕВА,

Қызметті жоспарлау және талдау бөлімінің жетекші маманы.

-мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдар мен олардың жұбайлары;

-лауазымды адамдар мен олардың жұбайлары; -мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдар және олардың жұбайлары.

Қазіргі уақытта, кірістер мен мүлік туралы декларациясына (270.00-нысан) және оны жасау қағидаларына өзгерістер енгізілуде, аталған 270-нысаны бекітілгеннен кейін, МКК-нің ақпараттық жүйелерінде іске асырылатын болады.

Сонымен қатар, кірістер мен мүлік туралы декларацияны тапсыру мерзімінің басталуына байланысты, Сіз қолданыстағы 270.00 нысанмен де тапсыруға құқылысыз.

Егер, 2024 жылы кірістер мен мүлік туралы декларациясы қолданыстағы нысан (270.00 нысаны) бойынша ұсынылса және декларацияға «қабылданды» және «таратылды» мәртебесі берілсе, онда жаңа 270.00 нысаны бойынша декларацияны қайта тапсырудың қажеті жоқ екенін білу маңызды.

Естеріңізге сала кетейік, биыл кірістер мен мүлік туралы декларациясын (270.00-нысан) 2021-2023 жылдарда активтер мен міндеттемелер туралы декларациясын (250.00-нысан) тапсырған барлық жеке тұлғалар ұсынады.

Декларацияны ұсыну мерзімі - 2024 жылдың 15 қыркүйегіне дейін.

Кірістер мен мүлік туралы декларациясын (270.00-нысан) «Салық төлеушінің кабинеті» арқылы (cabinet.salyk.kz), «Электрондық үкімет» порталы (egov.kz) арқылы және «e-Salyq Azamat», «eGov mobile» мобильді қосымшалары арқылы электронды түрде ұсынуға болады.

С.ӨТЕГЕНОВ,

Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасының бас маманы.

270.00 нысанды салық декларациясы оңтайландырылды

mkb_kazaly OK

2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап кірістер мен мүлік туралы декларациясында (270.00-нысан) көрсетілетін ақпарат тізбесі қысқартылды.

Төлем көзінен салық салынатын кірістерді (жалақы, депозиттер бойынша сыйақылар, зейнетақы төлемдері және т.б.) және Қазақстанда тіркелген мүлікті сатып алу немесе иеліктен шығару немесе өтеусіз алу туралы ақпаратты көрсету қажеттілігі алынып тасталды.

Сонымен қатар, кірістер мен мүлік туралы декларациясында (270.00-нысан) мүлікті сатып алуға арналған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді көрсету жөніндегі міндет, ҚР-ның «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» заңында көрсетілген жеке тұлғаларға ғана жүктелген, атап айтқанда:

- жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар мен олардың жұбайлары;

ИССЛЕДОВАТЕЛИ ВСЕМИРНОГО БАНКА ИЗУЧАТ ПАДЕНИЕ УРОВНЯ КАСПИЯ

Исследователи Всемирного банка займются изучением причин изменения уровня Каспийского моря. Полтора года специалисты компании HR Wallingford будут проводить различные исследования в Казахстане, в том числе и по моделированию будущих сценариев изменения климата.

Специалисты Всемирного Банка совершили визит в морской порт Актау с целью представления команды, которая проведет исследовательскую работу по изучению падения уровня Каспийского моря, являющейся одной из актуальных проблем для сообщества региона.

В течение следующих 18 месяцев специалисты компании HR Wallingford поэтапно изучат данные предыдущих исследований по Каспийскому морю, результаты региональных климатических моделей (RCM), подготовят цифровую модель рельефа и гидрологическую модель водосборов. Также будет проведено гидродинамическое моделирование всего Каспийского моря и порта Актау с использованием программного обеспечения (TELEMAC) для моделирования будущих сценариев изменения климата.

Данные и рекомендации, разработанные

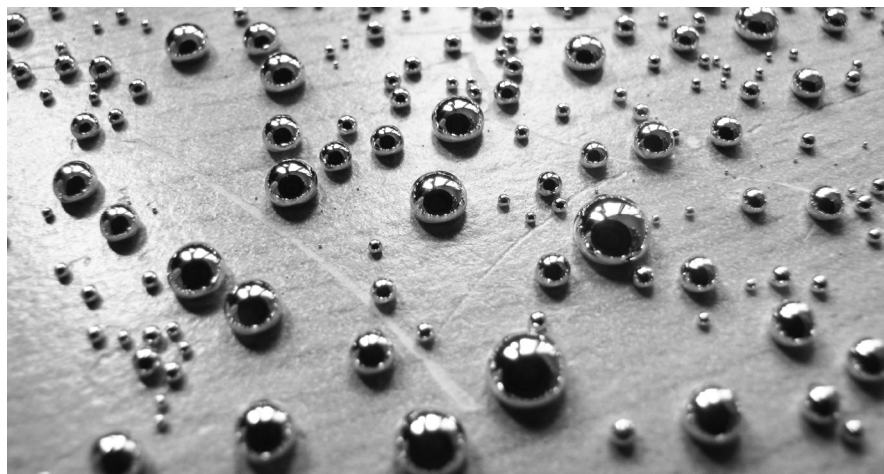
в ходе исследований, будут использоваться в последующих проектах реконструкции и модернизации инфраструктуры и оборудования порта Актау. Снижение уровня Каспийского моря в течение последних десятилетий стало серьезной проблемой, затрагивающей экологию, экономику и социальные аспекты стран, прилегающих к этому внутреннему водоему. Специалисты высказывают опасения относительно долгосрочных последствий этого явления, включая утрату биоразнообразия, ухудшение качества воды и воздуха, а также угрозы для экономической стабильности.

Визит представителей Всемирного Банка – это практическая реализация инициатив порта Актау в направлении изучения проблем падения уровня Каспийского моря.

Как отметил на встрече Председатель Правления АО «НК «АМТП» Абай Турипенбаев, только совместные усилия всех региональных структур позволят сохранить уникальную экосистему региона и обеспечить его устойчивое развитие в будущем.

По материалам Е.Филипповой, econews.kz, фото: kazakhstan.travel.

СЫНАПТАН УЛАНУ

Сынап - улы ауыр металл. Әсіресе сынап бөлме температурасында булана бастаған кезде, тынысы арқылы жұтылатын және бүкіл денеге таралатын өте улы булар түзеді.

Сынаппен улану - буларды ингальяциялау немесе дәрілік заттардың ағзаға енуі нәтижесінде берілген заттың артық мөлшерін жұтудан туындаған жағдай. Меркурий – бұл бөлме температурасында ашық сұр түсті сұйықтық болып табылатын және улылығы жоғары металл. Бұл затты сынапты термометрлерді, флуоресцентті лампаларды және кейбір электр құрылғыларын жасау үшін қолданылады. Сынап және оның қосылыстары қосылған препараттар мерезді, ішек іркілісін емдеуде, сонымен қатар стоматологияда - пломбаларды орнату кезінде қолданады.

Адам үшін ең қауіптісі - сынап буы, ол денеге тыныс алу жолдары арқылы ену кезінде зияны көбірек. Металлдың асқазан-ішек жолына енуімен іс жүзінде интоксикация болмайды, сынап бұл күйде көп зиян келтірмейді.

Органикалық қосылыстары химия өнеркәсібінде бояулар, фунгицидтер және басқа химиялық заттар алу үшін қолданылады.

Сондықтан зауыттарда бояу және өңдеу кезінде дәрі-дәрмектерді қолдану жөніндегі нұсқаулықты үнемі сақтау және қауіпсіздік ережелерін сақтау өте маңызды.

Сынаптың кез келген дозасы адам денсаулығына қауіпті. Тіпті 0,25 мг/м3 ингальяция кезінде тыныс алу жүйесінің бұзылуы мүмкін.

Егер сынаптың мөлшері көп болса, барлық органдар мен жүйелерде деструктивті процестер басталады. Интоксикацияның алғашқы белгілері - тұншығу, жөтелу, дене қызуының критикалық деңгейге дейін көтерілуі.

Сынаптың ең көп әсер ететіндері: тері, көз, тыныс алу жолдары, бүйрек,

жүйке жүйесі, асқазан-ішек жолдары мен иммундық жүйе айтарлықтай төмендейді.

Сынаппен уланудың екі түрі бар: жедел және созылмалы. Жедел түрі жазатайым оқиға немесе жазатайым оқиға нәтижесінде, өзіне-өзі қол жұмсау әрекеті кезінде уланумен сипатталады. Созылмалы улану улы сынап буларын жүйелі түрде ингальяциялау нәтижесінде пайда болады, мысалы, жұмыста.

Интоксикацияның тән белгілері: Үздіксіз бас ауруы, шаршау, көбінесе ауыздағы металл дәмімен жүретін қызыл нектен қан кету, жүрек айну, құсу және диарея; Құрғақ жөтел ұстамасы, олардың арасында қатты енгізу, кеуде ауыруы басталады.

Ықтимал улану көздері: • Үйде. Бұл топқа сынапты термометрлер, шамдар және қан қысымын өлшейтін құралдар кіреді.

• Медицинада. Кейбір дәрілердің құрамында сынап (каломель) бар. Бұл зат стоматологияда вакциналар, амальгама пломбалары, сондай-ақ кейбір сыртқы дәрі-дәрмектер үшін қолданылады.

• Табиғатта. Ластанған суда тіршілік ететін ұлулар мен балықтар денелеріне сынап қосылыстарын жинайды, олар термиялық өңдеу кезінде де толық жойылмайды.

• Өндірісте және ауыл шаруашылығында. Себеп апаттар және қауіпсіздік ережелерін сақтамау болуы мүмкін.

Емделмеген сынаптың жоғары деңгейімен улануын тудыруы мүмкін бірнеше күн ішінде өлімге әкеледі. Сондықтан уақытылы улануды анықтап, ағзадағы металлды әртүрлі жолмен шығару және дәрігерге жүгіну.

Қ.ОМАРОВА,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының басшы орынбасары.

ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫНЫҢ ДЕРБЕС ЖОСПАРЫ: ҚАЛАҒАН МӨЛШЕРДЕГІ ЗЕЙНЕТАҚЫНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ

«БЖЗҚ» АҚ-ның 2022-2026 жылдарға арналған Корпоративтік даму стратегиясын іске асыру шеңберінде, оның ішінде проактивті форматты енгізуді ескере отырып, зейнетақы қызметтерін одан әрі жетілдіру жөніндегі міндеттерді қоса алғанда, "БЖЗҚ" АҚ салымшыға көмек ретінде болашақ зейнетақыны жоспарлаудың жаңа құралы - зейнетақы жинақтарының дербес жоспарын іске қосты.

Зейнетақы жинақтарының ағымдағы мөлшеріне және болашақ жарналарға сүйене отырып, зейнетақы төлемдерінің күтілетін мөлшері мен кестесін есептеуге болатын болжамды зейнетақы калькуляторынан айырмашылығы, дербес жоспар пайдаланушыға төмендегілерді өз бетінше іске асыруға мүмкіндік береді. Атап айтсақ:

- зейнетақы жинағының ағымдағы мөлшерін ескере отырып, зейнетақы төлемдерінің өзініз қалаған сомасын негізге ала отырып, жарналардың талап етілетін мөлшерін есептеу

- жинақтаудың дербес жоспарының орындалуына мониторинг жүргізу (автоматтандырылған дербес хабарламалар жүйесі арқылы).

Болашақ жиынтық зейнетақыны бағалау есебі Қазақстанның көп деңгейлі зейнетақы жүйесі шеңберіндегі зейнетақының мынадай құрамдауыштарын қамтиды:

1. Мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен зейнетақы (базалық зейнетақы және ортақ (енбек) зейнетақысы).

2. БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы: - Қызметкерлердің табыстарынан БЖЗҚ-ға төленетін 10% міндетті

зейнетақы жарналары (МЗЖ);

- Жұмыс берушінің БЖЗҚ-ға зиянды еңбек жағдайларында еңбек ететін қызметкерлердің пайдасына аударатын 5% міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ).

3. Қызметкер де, оның жұмыс берушісі де аударатын ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) есебінен БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы.

Болашақ зейнетақыны жоспарлау қызметі БЖЗҚ сайтындағы Жеке кабинетте қолжетімді. Оған кірген кезде пайдаланушы осы қызметті пайдалану мүмкіндігі туралы біржолғы хабарлама алады. Қызмет түрі және оны қалай пайдалануға болатындығы туралы толық ақпаратпен Сіз экранның жоғарғы жағында орналасқан зейнетақы жинақтарының дербес жоспарын пайдаланушыға арналған жадынамадан таныса аласыз.

Салымшы өзінің зейнетақы жоспарының орындалу үрдісін бақылай алады.

Нақтырақ атасақ, МЗЖ, МКЗЖ және ЕЗЖ түсімдерін, сондай-ақ, жоспарды іске асыру үшін уақытылы шаралар қабылдау үшін айлар мен жылдар бойынша пайыздық және ақшалай мәндегі жоспардың орындалу мәртебесін қадағалай алады. Мысалы, ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтарының жетіспейтін сомасын толықтыру.

Қажет болса, салымшы кез-келген уақытта дербес жоспарының кіріс өлшемдерін өзгерте алады.

Мысалы, зейнетақының өзі қалаған мөлшерін басқаша көрсетіп, жаңа жоспарын құра алады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

БИОЛОГИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІ ҚОСПАЛАР

Биологиялық белсенді қоспалар (ББК) - қазіргі заманғы медицинаға салыстырмалы түрде айтқанда жақын уақытта енген термин. Дегенмен, жаңа дәуірге дейін Египетте, Қытайда, Тибетте, Индия мен Шығыстың басқа да елдерінде көбінесе табиғи түрінде қолданылатын өсімдік, жануарлар ұлпаларынан, минералды шикізаттан дайындалған арнайы өнімдерді адамның әр түрлі ауруларын алдын-алу мен емдеу жүйелері қалыптасқан. Адам ауруларын емдеу үшін арнайы, фармакологиялық формалар өндірісінің тарихы шамамен біздің ғасырымыздан бұрын 130-200 жылдарға жатқызылады. К. Гален алғашқы рет табиғи шикізаттан емдік заттарды (ерітінді, экстракт, ұнтақтар) технологиялық әдістерін құрастырды.

Биологиялық белсенді қоспаларды (БАД) әр түрлі шөптен, қажет болғанда жануар ағзасынан алады. Олардың басым бөлігі белгілі бір мөлшерде пайдасы бар. Алайда биологиялық белсенді қоспаны жарнамасына қарап сатып алар да мұқият болған жөн.

Көп сатушылар ББК-ны «мың бір» ауруға ем, ағзадағы кез келген ауытқушылықтың алдын алады, артық салмақтан арылтады деп алдауы мүмкін. Соның арқасында қазір ел арасында биологиялық белсенді заттарға сұраныс артты.

Адамның күнделікті тағамдық рационында күніне 600-дей нутриент болуы керек екені ғылыми тұрғыда дәлелденген. Бірақ үйлесімді тағамдық рационды көп адам толық қамтамасыз ете алмайды. Осы кезде биологиялық белсенді қоспаларды қолдануға болады. Дегенмен биологиялық белсенді қоспаны қолданар алдында міндетті түрде дәрігермен кеңескен жөн.

Биологиялық белсенді қоспалар - дәрі емес, ол ағзаға жетпейтін дәрумендер мен минералдардың орнын толықтыру үшін қолданылады. Оны тағам құрамына қосып та, жеке өзін де қолдануға болады. Алайда ел арасында таралғандай ол қандай да бір ауруға ем болатындай қасиеті жоқ. Қазіргі таңда тамақ өндіру барысында шикізатты бірнеше мәрте өңдегендіктен табиғи сапасын жоғалтуы мүмкін. Оның орнын толтыру үшін биологиялық белсенді қоспалар қолданылады. Зерттеуге сәйкес, биологиялық белсенді қоспаның адам ағзасына зияны 5-7% көрсетсе, пайдасы 80-90% жетеді.

Биологиялық белсенді қоспаның басым бөлігі өсімдіктен алынады. Қолданылатын заттардың зияны да, пайдасы да бар. Бірақ зиян деген өсімдіктің де құрамында медицинаға қажет заттар болуы мүмкін. Сол үшін кейбір жағдайда биологиялық белсенді қоспаны дәрі-дәрмектен бөлек қосымша тағайындауы мүмкін. Дегенмен биологиялық белсенді қоспаны не құрамында биологиялық активті қосылыстары (БАҚ) бар дәріні басқа дәрімен қатар қолдану алдында дәрігерге қаралу қажет. Өйткені кейбір ББК дәрімен қатар қолдануға жарамайды.

Сондықтан құрметті аудан тұрғындары әлеуметтік желілерде жарнамаланатын тағамдық биологиялық белсенді қоспаларды өзіңіз пайдаланбас бұрын аталған өнімдердің адам ағзасына пайдасы мен зиянын, өнімдердің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін құжаттарын толық оқып, танысуыңыз қажет. Атап айтқанда тұтынушыға ұсынып отырған әр өнімнің тәртібі бойынша аталған өнімдердің пайдалану мақсаты, дозалары, қарсы көрсетілімдері, ұсынылып отырған өнімдер дәрілік зат емесігі туралы және басқа да қажетті талаптар толық көрсетілуі қажеттігін ескертеміз.

Әр адамның денсаулығы өз қолында екендігін ұмытпайық. Кез келген биологиялық белсенді қоспаларды өз бетінше пайдалануға болмайтындығы жөнінде кеңес береміз.

Қ.ОМАРОВА,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының басшы орынбасары.

ҚЫЗЫЛША АУРУЫ ТУРАЛЫ

Қызылша - ауа-тамшылы арқылы берілетін өте жұқпалы вирустық ауру. Қызылшаның қоздырғышы - ауру адам жөтелгенде немесе түшкіргенде бөлінетін вирустық бөлшектері бар ауаны жұту арқылы адам ағзасына енетін қызылша вирусы.

Жұқпалылық: Қызылша - әлемдегі ең жұқпалы аурулардың бірі. Бір науқас жақын маңдағы сезімтал адамдардың 95% жұқтыруы мүмкін.

Инкубациялық кезең: қызылшаның инкубациялық кезеңі 7-ден 14 күнге дейін. Бұл кезде адам әлі

жұқпалы емес, бірақ өзі жұқтыруы мүмкін.

Белгілері: қызылшаның алғашқы белгілері 7-14 күннен кейін пайда болады.

Оларға мыналар жатады: дене қызуының көтерілуі, жөтел, мұрыннан ағуы, бетінен басталып, бірте-бірте бүкіл денеге таралатын қызыл дақы-папулезді бөртпе.

Асқынулар: қызылша ауыр асқынуларға әкеледі, оның ішінде - пневмония, соқырлық, өлімге де әкелуі мүмкін.

Соңғы мәліметтер мен жаңалықтар: соңғы жылдары бүкіл әлемде қызылшамен ауыратындар санының өсуі байқалды. Бұл вакцинациямен қамтудың азаюы, вакцинаға қарсы көңіл-күйдің артуы және халықтың көші-қоны сияқты бірқатар факторларға байланысты.

Алдын алу қызылшаның алдын алудың бірден-бір тиімді жолы - вакцинация.

Қызылшаға, қызылшаға және паротитке қарсы вакцина Ұлттық профилактикалық егу күнтізбесіне кіреді. Вакцинация 12 ай және 6 жаста жүргізіледі.

Вакцинация - қызылшаның алдын алудың бірден-бір тиімді жолы.

Д.КУТЫБАЕВА,
Қызметті жоспарлау және талдау бөлімінің жетекші маманы.

ТҰМАУДЫҢ АЛДЫН-АЛУ ШАРАЛАРЫ

Тұмау - өте ауыр вирустық жұқпалы ауру. ЖРВИ және тұмаумен сырқаттанудың эпидемиологиялық маусымдылық кезеңі қазан айының 1 жұлдызынан бастап сәуір айының 30 жұлдызы аралығына келеді.

Жаңақорған аудан бойынша 2023-2024 жылдың маусым кезеңінде осы таңға дейін жедел респираторлы вирусты инфекциямен 2670 науқас есепке алынып, оның ішінде 14 жасқа дейінгі балалар арасында 2374 жағдайды құрады, 88,9 пайызы балалар арасында тіркелді.

Тұмаудың маусымдық кезеңінде профилактикалық әдістердің бірі науқас адамдармен қарым-қатынасты шектеу болып табылады, адамдар көп жиналатын жерлерге баруды шектеу қажет. Науқас үйде болғанда оны оқшаулап, бөлмені жиі желдетіп, ылғалды жинау жүргізу қажет.

Тұмау профилактикасының маңызды әдістерінің бірі әсіресе ауырған кезінде немесе науқасқа күтім жасағанда қолды сабынмен немесе дезинфекциялық сулықтарды пайдаланып жуу болып табылады.

Тұмаудан кейінгі асқынулар өте қауіпті, себебі тұмау вирустары ең бірінші орында тыныс

жолдарын бактериялардан тазартып тұратын эпителийді зақымдап, оның қызметін жояды. Эпителийдің қорғаныш қызметінің бұзылуынан организмге бактериялардың енуіне жол ашылады, содан асқынулар пайда болады.

Тұмау ауруынан кейінгі асқынулар:

- ринит - мұрынның шырышты қабатының қабынуы;
- отит- құлақтың қабынуы;
- бронхит-бронхылардың шырышты қабаттарының қабынуы;
- пневмония-өкпенің қабынуы;
- миокардит-жүрек бұлшық еттерінің қабынуы;
- перикардит-жүректің серозды қабатының қабынуы;
- миозит- бұлшықеттердің қабынуы;
- пиелонефрит-бүйрек ткандерінің қабынуы;
- менингит-жұлын және бас миының қабынуы;
- энцефалит-бас миының қабынуы.

Тұмауды алдын алу үшін:

1. Ең тиімді, сенімді жол-тұмауға қарсы егілу (вакцинация);
- 2.Үйдің ауасын жиі желдету арқылы тазарту, бөлмелерді дымқыл шүберекпен сүртіп тазарту;
3. Бөлмелерді қалыпты температуралық режимде ұстау;
4. Жеке бас тазалығын сақтау;
- 5.Қолды жиі жуу немесе бірреттік ылғалды қол орамал пайдалану немесе беторамалдарды жиі ауыстыру;
6. Дене шынықтыру, таза ауада көбірек болу;
7. Құнарлы және сапалы тамақтану;
8. Әрбір 2 сағат сайын мұрынның шырышты қабаттарын оксолин майымен майлап отыру;
9. Халықтың жиі шоғырланатын жерінде болуды шектеу.

Тұмаудың алғашқы белгілері басталғаннан бастап өз бетіңізше ем жүргізбей, дәрігерге қаралу қажеттігін естен шығармаған жөн.

Р.АХМЕТОВА,
Жаңақорған аудандық СЭББ бас маманы.

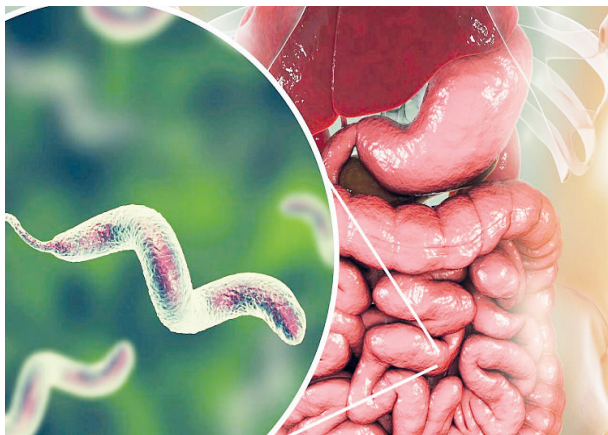
УЧАСТИВШИЕСЯ СЛУЧАИ ДИАРЕЙНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ СВЯЗАЛИ С ИЗМЕНЕНИЕМ КЛИМАТА

Исследователи из Университета Суррея провели параллель между изменением климата и случаями диарейных заболеваний, участвовавшими за последние несколько лет.

В своем исследовании ученые акцентировали внимание на кампилобактериозе, одной из главных причин бактериального гастроэнтерита.

Изучив распространение кампилобактериоза, бактериальной инфекции, вызывающей диарею и боли в животе, доктор Джованни Ло Яконо и группа ученых проанализировали их с точки зрения изменения температуры и влажности атмосферы.

По результатам проведенного исследования при температуре ниже 8°C заболеваемость кампилобактериозом стабильна, но повышение температуры на каждые 5°C провоцирует рост заболеваемости. Влажность воздуха от 75 до 80% также влияет на распространение кампилобактериоза - считают ученые. Случаи заболевания учащаются при высокой влажности и, если длина дня превышает 10 часов. «Несмотря на широкий консенсус о

влиянии погоды на распространение болезней, механизмы этого воздействия остаются сложными и недостаточно изученными. Однако исследование предоставляет анализ того, как погода воздействует на заболевания, что может помочь определить риски инфекции, исходя из местных погодных условий». (Джованни Ло Яконо, старший преподаватель биостатистики и эпидемиологии Университета Суррея). Эксперты считают, что на основе результатов проведенного исследования, можно в дальнейшем осуществлять прогнозирование вспышек заболеваний.

«Экологические данные играют ключевую роль в понимании закономерностей распространения болезней и помогают выявить районы, требующие особого внимания и ресурсов для предотвращения возможных вспышек». (Гордон Николе, приглашенный профессор Университета Суррея)

<https://journals.plos.org/ploscompbiol/article?id=10.1371/journal.pcbi.1011714>

По материалам greencity.tv.

ИНФОРМАЦИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ЭКОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ НА ОБЪЕКТАХ КОМПЛЕКСА ГТЭС-АКШАБУЛАК ЗА IV КВАРТАЛ 2023 ГОДА

Очередной производственный экологический контроль на объектах комплекса газотурбинной электростанции - ГТЭС-Акшабулак в IV квартале 2023 года проведен силами и средствами привлеченной аккредитованной испытательной лаборатории ТОО «Цитрин» по договору.

Мониторинг эмиссий загрязняющих веществ в атмосферный воздух выполнен на четырех ключевых стационарных источниках выбросов: трех дымовых трубах газовых турбин и дымовой трубе котельной пункта подготовки газа, которые вносят основной вклад в выбросы электростанции (99,93 % в IV квартале). Также внепланово проведены замеры на аварийном дизельгенераторе (2150 кВт), включенном на холостой ход для контроля выбросов. Результаты проведенных измерений показали, что максимально разовые выбросы загрязняющих веществ не превышают нормативные значения по проекту нормативов допустимых выбросов.

Мониторинг качества сточных вод проведен на одном выпуске хозяйственно-бытовых сточных вод (до и после очистных сооружений) и двум выпускам производственных сточных вод в пруд-испаритель. По результатам химических анализов концентрации загрязняющих веществ в отобранных пробах сточных вод

не превышают установленные нормативы допустимых сбросов. Биоочистка «Сток-50» (ТОО «ВодЭкоФилтр») работает исправно, обеспечивает очистку хозяйственно-бытовых стоков до нормативных показателей.

Мониторинг отходов не выявил мест неорганизованного скопления отходов на территории предприятия. Вывоз

отходов осуществляется на регулярной основе специализированной подрядной организацией ТОО «Кен.Дор» по договору.

Мониторинг воздействия по атмосферному воздуху выполнен на 8 точках по розе ветров на границе санитарно-защитной зоны (СЗЗ). Средние концентрации загрязняющих веществ: азота диоксид – 0,0195 мг/м³, углерод

оксид - 0,116 мг/м³, азота оксид - 0,0265 мг/м³ - не превышают их среднесуточные ПДК. Сажа не обнаружена. При включении дизельгенератора средняя по 2 точкам концентрация серы диоксид составляет - 0,03 мг/м³ с наветренной стороны, и 0,16 мг/м³ с подветренной стороны, что меньше величины максимально разовой ПДК (0,5 мг/м³). Повышение концентрации серы диоксид выше среднесуточной ПДК (0,05 мг/м³) носит локальный и ограниченный во времени характер.

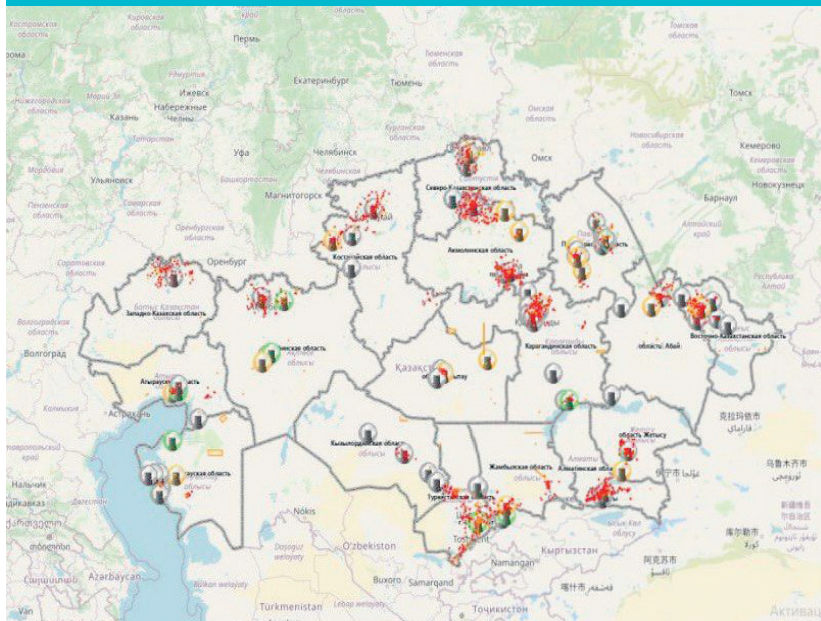
Содержание вредных примесей при подфакельных замерах на расстоянии 200, 500 и 1000 метров от труб газотурбинных установок не превышает установленные максимально разовые ПДК загрязняющих веществ в атмосферном воздухе населенных мест.

Уровень радиационного гамма-фона на 4 точках наблюдений - 0,11-0,14 мкЗв/ч входит в диапазон нормальных показателей, и является безопасным для людей и окружающей среды.

Информация предоставлена во исполнение требований Экологического Кодекса Республики Казахстан.

С.МАРГУШЕВА,
Ведущий инженер по ООС
АО «Кристалл Менеджмент».

КАСАТЕЛЬНО ПОДКЛЮЧЕНИЯ К ИНФОРМАЦИОННОЙ СИСТЕМЕ МУСОРЫВВОЗЯЩИХ ОРГАНИЗАЦИЙ (GPS)

На сегодня одной из актуальных проблем в области управления отходами является образование стихийных свалок. Одной из превентивных мер для решения проблем с со стихийными свалками и улучшения состояния экологии является отслеживание перемещения транспорта, вывозящих твердые бытовые отходы.

Согласно ст. 368 Экологического кодекса Республики Казахстан субъекты предпринимательства, осуществляющие деятельность по транспортировке твердых бытовых отходов, обязаны передавать полную навигационную информацию о передвижении транспорта в информационную систему «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов Республики Казахстан», организованная Министерством экологии и природных ресурсов Республики Казахстан.

Министерством совместно с АО «Казахстан Гарыш Сапары» данная работа организована на разрабатываемой платформе tabigat.gov.kz.

Также, согласно пп.2) п. 4 ст. 368 Кодекса субъекты предпринимательства, осуществляющие деятельность по транспортировке твердых бытовых отходов, при оказании соответствующих услуг должны оборудовать транспортные средства, указанные выше, спутниковыми навигационными системами, подключенными к информационной системе, и поддерживать эти системы постоянно в рабочем состоянии.

В этой связи, указанные субъекты предпринимательства должны подключиться к информационной системе и обеспечить передачу данных по передвижению соответствующего транспорта.

По всем техническим вопросам, связанным с подключением и функционированием информационной системы, обращаться по номеру 8-701-700-03-89 - Департамент пространственных данных АО «НК «Казахстан Гарыш Сапары».

По другим вопросам обращаться по номеру 8 (7172) 74-14-10 – Департамент цифровой трансформации Министерства, 8 (7172) 74-08-31 - Департамент управления отходами Министерства.

Стоит отметить, что за нарушение экологических требований по управлению отходами предусмотрена административная ответственность согласно ст. 344 Кодекса Республики Казахстан «Об административных правонарушениях».

По материалам Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, www.gov.kz.

Казахстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2020 жылғы 18 маусымдағы № 148 бұйрығына және Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2020 жылғы 11 қыркүйектегі № 216 бұйрығына сәйкес Су ресурстарын пайдалануды реттеу және қорғау жөніндегі Арал-Сырдария бассейндік инспекциясы төмендегі мемлекеттік қызмет түрлерін көрсетеді:

1. Арнайы су пайдалануға рұқсат құжатын рәсімдеу ҚР Су кодексінің 66-бабының 1-тармағында аталған құрылыстарды немесе техникалық құрылыстарды қолдана отырып, жер үсті суларын тарту және (немесе) пайдалану; ҚР Су кодексінің 66- баптың 1-тармағында көрсетілген құрылыстарды немесе техникалық құрылыстарды қолдана отырып, жерасты суларын тарту және (немесе) пайдалану; пайдалы қатты қазбаларды барлау және (немесе) өндіру кезінде ілеспе алынған жерасты (шахта, карьер, кеніш) суларын, өнеркәсіптік, шаруашылық-тұрмыстық, сорғытылған, сарқынды және басқа да суларды

жерүсті су объектілеріне, жер қойнауына, су шаруашылығы құрылыстарына немесе жер бедеріне ағызу;

2. Су объектілерінде, су қорғау аймақтары мен белдеулерінде кәсіпорындар мен басқа да құрылыстарды орналастыруды, сондай-ақ құрылыс және басқа да жұмыстар жүргізу шарттарын келісу;

3. Арнайы су пайдалану құқығын жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалардың суды алу немесе ағызу құрылыстарында немесе құрылыстарында орнатылатын суды есепке алу аспаптарын пломбалау;

4. Бөгеттің қауіпсіздігі декларациясын тіркеу. Қажетті анықтамаларды төмендегі мекен жайдан алуға болады: Қызылорда қаласы, Аманкелді көшесі, 107.

Телефондары: 23-56-70, факс(8-724-2) 23-56-07
Түркістан облысы бойынша Шымкент қаласы Х.Дулати,5

Телефондары: 55-02-88, факс(8-725-2) 54-01-89

Арал-Сырдария бассейндік инспекциясы.

ОТАНДАСТАРЫМЫЗ 2023 ЖЫЛЫ ЖЕКЕ ЗЕЙНЕТАҚЫ ШОТТАРЫНА 1,6 ТРЛН ТЕҢГЕ МӨЛШЕРІНДЕ ТАЗА ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КІРІС АЛДЫ

2023 жыл бойынша БЖЗҚ салымшыларының шоттарына 1,6 трлн теңге шамасында таза инвестициялық кіріс есептелді. Бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінің көрсеткіштерінен 685,4 млрд теңгеге немесе 77,7% артық.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (ҚРҰБ) басқаруындағы БЖЗҚ зейнетақы активтері бойынша кірістілік 2023 жылы 10,1% құрады. Бұл кезеңдегі инфляция 9,8% мөлшерінде болды. Инвестициялық кіріс қаржы құралдары (бағалы қағаздар, салымдар және басқа операциялар) бойынша сыйақы түріндегі кірістерден, қаржы құралдарын нарықтық және валюталық қайта бағалаудан, сыртқы басқарудағы активтер бойынша кірістерден және т. б. тұрады. ҚР Ұлттық Банкі және инвестициялық кірісті алу мақсатында зейнетақы активтерін басқарушылар болып табылатын инвестициялық портфельді басқарушылар (ИПБ) зейнетақы активтерін ҚР-да және шетелде экономиканың түрлі секторларының әр түрлі қаржы құралдарына түрлі валюталарда орналастырады. Әртараптандыру зейнетақы жинақтарының сақталуын және орнықты табыстылығын қамтамасыз етеді. Осылайша, портфельді әртараптандыру арқылы 2023 жыл ішінде оң инвестициялық кіріс алынды.

БЖЗҚ зейнетақы активтері ұзақ инвестициялық көзқараспен және инвестициялаудың негізгі мақсаты – ұзақ мерзімді кезеңде нақты табыс алу. 1998 жылы жинақтаушы зейнетақы жүйесі құрылған күннен бастап инвестициялық кіріс

2024 жылғы 1 қаңтарда шамамен 9,4 трлн теңге болды, ал бүкіл кезең ішінде жинақталған инфляция 754,3% болғанда жинақталған инвестициялық кірістілік өспелі қорығандымен 816,4% көрсетті. Осылайша, ұзақ мерзімді кезеңдегі жинақталған инвестициялық кіріс инфляциядан асып түсті.

Естеріңізге сала кетейік, Қазақстанда инфляция деңгейін ескере отырып, міндетті зейнетақы жарналарының сақталуына бірегей кепілдік бар. Төлемдер құқығы басталған кезде салымшының жинақталған кірістілігіне әсер еткен жекелеген кезеңде кірістіліктің төмендеуі кезінде де айырмашылықты өтеуге мемлекет кепілдік береді.

Зейнетақы активтерін инвестициялық басқару мен есепке алудың бүкіл жүйесі ашық болып табылады: әрбір салымшының enpf.kz сайтындағы жеке кабинетінде немесе мобильді қосымшада өзінің инвестициялық табысын көруге мүмкіндігі бар.

БЖЗҚ зейнетақы активтерін инвестициялық басқару және олар орналастырылған қаржы құралдары туралы ақпарат Қордың (www.enpf.kz) ресми сайтындағы «Көрсеткіштер/Инвестициялық қызмет» бөлімінде жарияланады.

Көптеген маңызды және пайдалы ақпаратты, соның ішінде жинақтаушы зейнетақы жүйесі сарапшыларының зейнетақы активтерін инвестициялау туралы сұхбатты - БЖЗҚ ЕНПФ YouTube-арнасынан көруге болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

ХАБАРЛАНДЫРУЛАР • ОБЪЯВЛЕНИЯ

ЖК «Туктибаев» «Кызылординское-VI» сазды кен орнын игеру үшін 2024-2027 жылдары атмосфераға зиянды заттардың рұқсат етілген шығарындылары нормативтерінің жобасы бойынша ашық қоғамдық тыңдау өткізілетіндігін хабарлайды.

2) аумағына ықпал ету мүмкін болатын және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізімі: Қызылорда қаласы, Белкөл кенті, Бірқазан станциясы.

3) қоғамдық тыңдаулар өткізілетін орны, басталатын күні мен уақыты: Қызылорда қаласы, Белкөл кенті, Бірқазан станциясы, Көкжиде көшесі 6 мекен жайында, 2024 жылғы 20 наурыз күні сағат 15.00.

4) Бастамашының деректемелері мен байланыс деректері: «Туктибаев» ЖК. ЖСН 580101318744. Қызылорда қаласы, Астана даңғылы 42. тел.87052593713.

5) әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: «Танатканова А.Е.» ЖК. Мемлекеттік лицензия №02038 Р, 22.04.2010 ж берілген. ЖСН 740127400120. Қызылорда қаласы, Нұртуған жырау көшесі 44. akmaral.eco@mail.ru, тел.87713402286.

6) қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдармен, ал кейін қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасымен танысу үшін, Бірыңғай экологиялық порталға және тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің, жергілікті атқарушы органының ресми интернет-ресурсына сілтеме:

<https://ecoportal.kz/>, <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda?lang=ru>

7) көзделіп отырған қызмет, өткізілетін қоғамдық тыңдаулар туралы қосымша ақпарат алуға, сондай-ақ көзделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін сұрату үшін электрондық мекенжайы мен телефон нөмірі: akmaral.eco@mail.ru . тел.87713402286.

8) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның жұртшылық пен мүдделі жұртшылық өз ескертулері мен ұсыныстарын қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша жазбаша немесе электрондық нысанда жіберетін электрондық мекенжайы мен пошталық мекенжайы:

"Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы" коммуналдық мемлекеттік мекемесі, индекс 120003, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1. Электронды почта: prd@korda.gov.kz

9) Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, қоғамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі. Белсенді сілтеме Бірыңғай экологиялық порталда және ЖАО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda?lang=ru> сайтында ұсынылады.

ИП Туктибаев объявляет о проведении общественных слушаний по Проекту нормативов допустимых выбросов вредных веществ в атмосферу для разработки месторождения суглинков «Кызылординское-VI», ИП «Туктибаев» на 2024-2027 г.

2) перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие и на территории которых будут проведены общественные слушания: г.Кызылорда, поселок Белькуль, станция Бирказан.

3) место, дата и время начала проведения общественных слушаний. : Кызылординская область, г.Кызылорда, пос.Белколь, станция Бирказан, улица Кокжиде 6, 20 марта 2024 года 15-00.

4) реквизиты и контактные данные заказчика: ИП Туктибаев. ИИН580101318744. г.Кызылорда, проспект Астана 42. тел.87052593713.

5) реквизиты и контактные данные разработчика: ИП «Танатканова А.Е.». Государственная лицензия №02038 Р от 22.04.2010 г. ИИН 740127400120. г.Кызылорда, ул. Нуртуған жырау 44. akmaral.eco@mail.ru . тел.87713402286.

6) ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа по которой можно ознакомиться с материалами, выносимыми на общественные слушания, а после и с опубликованным протоколом общественных слушаний: <https://ecoportal.kz/>, <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda?lang=ru>

7) электронный адрес и номер(-а) телефона, по которым можно получить дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности: akmaral.eco@mail.ru . тел.87713402286.

8) электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа, по которым общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний: «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области», Кызылординская область, 120003, город Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1. Электронная почта: prd@korda.gov.kz

9) В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале и на сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda?lang=ru>

В КОНКУРСЕ ФОТОГРАФИЙ ДИКОЙ ПРИРОДЫ ПОБЕДИЛ СПЯЩИЙ НА ЛЬДИНЕ МЕДВЕДЬ

В Международном конкурсе фотографий дикой природы Wildlife Photographer of the Year's People's Choice Award победил снимок с белым медведем, спящим на льдине. Атмосферный кадр сделан британским фотографом Нима Сарихани у архипелага Шпицберген. Автор снимка провел в ожидании белых медведей три дня в условиях густого тумана и практически нулевой видимости.

Вместе с тем фотография встревожила экологов. Она еще раз напоминает о климатических изменениях и глобальном потеплении. Так, за последние годы площадь ледяного покрова Арктики уменьшилась на 30%. Сокращается толщина и протяженность морского

льда, который белые медведи используют для ловли рыбы, охоты на тюленей и моржей.

По оценкам экспертов, в мире осталось 22-31 тысячи особей белых медведей. Как сообщает ТГ-канал «Ресайкл» популяция, обитающая у Шпицбергена относительно стабильна. Однако за последние полвека температура здесь повысилась на 3-5 градусов. Если потепление продолжится, ситуация с численностью редких животных может ухудшиться.

По материалам nia.eco,
фото: Nima Sarikhani /
nhm.ac.uk/wpy/peoples-choice.

БЖЗҚ ТУРАЛЫ ӨЗЕКТІ САУАЛДАР

1. 18 жасқа 2024 жылы толатын кәмелетке толмағандар "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасына қатыса ма және олар қанша сома алады?

Қазақстан Республикасының азаматтары болып есептелетін барлық балалар бағдарламаға енгізілген (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша) және оның қатысушылары болып есептеледі. 18 жасқа 2024 жылы толатын балалар өздерінің 2023 жылға (бала әлі 18 жасқа толмаған жылы) есептелген нысаналы талаптарын өздерінің БЖЗҚ-да ашылған нысаналы жинақтау шоттарына нысаналы жинақтар түрінде алады.

2023 жылға арналған бір балаға арналған нысаналы талаптардың сомасы Қазақстан азаматтары болып есептелетін балалардың саны бойынша деректерге (2023 жылғы 31 желтоқсанның соңындағы жағдай бойынша) және Ұлттық қордан есептелген балаларға арналған нысаналы талаптардың жалпы сомасы бойынша Ұлттық Банктен алынған ақпаратқа негізделіп отырып, есептелетін болады.

2. Нысаналы талаптар қандай валютада аударылады?

18 жасқа толатын балалардың нысаналы жинақтары Ұлттық қордан БЖЗҚ-ға АҚШ долларымен аударылады және БЖЗҚ-да АҚШ долларымен сақталады. Бағдарламаға қатысушы бала кәмелетке толған соң өз ақшасын пайдалану туралы шешім қабылдаса, ол уәкілетті операторға өтініш береді. Ал БЖЗҚ оның жинақтарын уәкілетті операторда ашылған баланың банктік шотына АҚШ долларымен аударып отырады. Бұдан әрі, уәкілетті оператор жинақтарды тұрғын үй немесе білім алуға аударған кезде ақша АҚШ долларынан теңгеге айырбасталады. Айырбастау сол сәтте өзекті болатын валюта бағамы бойынша жүзеге асырылады.

3. Бала ақшаны бірден 18 жасында емес, кейінірек ~ 20 немесе 25 жасында пайдалана алады ма?

Бала 18 жасқа толғанда оның атына БЖЗҚ-да нысаналы жинақтау шоты автоматты түрде ашылады және оған Ұлттық қордан өзіне тиесілі қаражат аударылады. Ақша АҚШ долларымен аударылады және нысаналы шотта 10 жыл сақталады. Егер осы мерзім ішінде ол бұл қаражатты пайдаланбаса, қаражат автоматты түрде БЖЗҚ-дағы оның атына автоматты түрде ашылатын жеке ерікті зейнетақы шотына аударылады. Ерікті зейнетақы жарналары есепке алынатын осы зейнетақы шотынан жинақтарды алу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын болады.

4. Нысаналы жинақтарды 18 жасқа толғанға дейін пайдалануға бола ма?

Жоқ, мұндай мүмкіндік қолданыстағы заңнамада қарастырылмаған. Балаға есептелген нысаналы ақша Ұлттық қордың валюталық активтерінің құрамында болады және бала 18 жасқа толғанға дейін Ұлттық банк инвестициялауды жалғастыра береді. Бұл баланы қосымша инвестициялық кіріспен қамтамасыз етеді.

5. Егер бала азаматтығын ауыстырып, басқа елге кетсе, нысаналы жинақтары не болады? Егер бала басқа елде туылып, бірақ Қазақстан азаматтығын алса, ол Ұлттық қордан қаражат алуға құқылы ма?

Қазақстан азаматтығынан шыққан балалар Ұлттық қордан қаражатты пайдалану құқығынан айырылады.

Егер 2006 жылы және одан кейін туылған бала 18 жасқа толғанға дейін Қазақстан Республикасының азаматтығын алса, онда ол автоматты түрде бағдарламаның қатысушысы болады және Ұлттық қордан қаражат алуға құқылы. Бұл ретте оған Ұлттық қордан нысаналы талаптарды есептеу оның туған күнінен емес, Қазақстан азаматтығын алған күнінен бастап жүзеге асырылатын болады.

6. Бала қайтыс болған жағдайда оның жинақтары не болады?

Бала қайтыс болған жағдайда оған бұрын есептелген барлық нысаналы талаптар (нысаналы жинақтар) ҚР Азаматтық Кодексіне сәйкес мұраға қалдырылады. Бұл ретте, баланың жинақтарын алушы мұрагерлер ақшаны кез келген мақсатқа пайдалана алады. Яғни оларды нысаналы пайдалану жөніндегі міндетті талап жойылады.

7. Егер қандай да бір жылдағы инвестициялық кіріс теріс сипат алса не болады?

Ұлттық қордың қаражаты ұзақ мерзімді негізде инвестицияланады және инвестициялау нәтижелері қаржы нарығындағы түрлі нарықтық факторлар әсер ететін жағдайға тәуелді болады. Сондықтан Ұлттық қор активтерінің валюталық бөлігінің жекелеген кезеңдердегі табысының ықтимал төмендеуін бейтараптандыру үшін ол есепті жылдың алдындағы он сегіз жыл бойынша орташалаанады.

8. Балаларға жыл сайын қандай сомалар есептеледі және соңында олар қандай соманы алады? Мысалы, 2024 жылы туған балаға 18 жылдан кейін қандай сома төленеді?

Жыл сайын "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасы бойынша балаларға Ұлттық қор активтерінің валюталық бөлігінің инвестициялық табысының 50% мөлшері есептеледі. Есептеуді Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі - ҚР ҰБ) жүзеге асырады.

Бұл ретте Ұлттық қор активтерінің валюталық бөлігінің табысы есепті жылдың алдындағы он сегіз жыл бойынша орташалаанады. Сонымен қатар, өткен жылдардағы балаларға есептелген сомалар Ұлттық қор активтерінің құрамында АҚШ долларымен инвестициялануды жалғастырады. Нәтижесінде оларға қосымша инвестициялық кіріс есептеледі.

Осылайша, балаларға жыл сайынғы тиесілі сома Ұлттық қордың инвестициялық қызметінің нәтижелері бойынша айқындалатын болады.

БЖЗҚ инвестициялық кірістің жалпы сомасын (балалардың шоттарына есептеу үшін ҚР ҰБ есептеген) және Қазақстан азаматтары болып есептелетін барлық балалардың санын (ҚР Әділет министрлігінің деректерімен салыстыру негізінде айқындалған) негізге ала отырып, Бағдарламаға қатысушы әрбір балаға есепті жылдағы нысаналы талап сомасын есептейді.

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, болашақта 18 жасқа толған әр балаға төленетін нысаналы жинақтар сомасы қандай болатынын алдын-ала нақты есептеу мүмкін емес. Ол Ұлттық қордың жинақталған активтерінің көлемімен, оның тарихи инвестициялық кірістілігі бойынша нәтижелерімен және Бағдарламаға қатысушы балалардың санымен айқындалатын болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СУ РЕСУРСТАРЫ ЖӘНЕ ИРРИГАЦИЯ МИНИСТРЛІГІ СУ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КОМИТЕТІ
СУ РЕСУРСТАРЫН ПАЙДАЛАНУДЫ РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ АРАЛ-СЫРДАРΙΑ БАССЕЙІНДІК ИНСПЕКЦИЯСЫ
ЭДЕП ЖӨНІНДЕГІ УӘКІЛІНІҢ ЖЕКЕ ЖӘНЕ ЗАҢДЫ ТҰЛҒА ӨКІЛДЕРІН ҚАБЫЛДАУ КЕСТЕСІ

Эдеп жөніндегі уәкілдің аты-жөні	Азаматтарды қабылдау күні мен уақыты	Мемлекеттік органның мекен-жайы	Байланыс телефондары	QR
Қазтоғанов Зейнулла Молдағалиұлы	Әр аптаның сәрсенбі күндері 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Кызылорда, Амангелді көшесі, 107	8/724/2 23-60-75	

Арал-Сырдария бассейіндік инспекциясы.

ГРАФИК ПРИЕМА ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКИХ И ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ УПОЛНОМОЧЕННЫМ ПО ЭТИКЕ АРАЛО-СЫРДАРЫНСКОЙ БАССЕЙНОВОЙ ИНСПЕКЦИИ ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЕ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ КОМИТЕТА ВОДНОГО ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ВОДНЫХ РЕСУРСОВ И ИРРИГАЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Фамилия, имя, отчество Уполномоченного по этике	День и время проведения приема	Адрес государственного органа	Контактные телефоны	QR
Казтоғанов Зейнулла Молдағалиевич	Каждую неделю в среду 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Город Кызылорда, улица Амангельды, 107	8/724/2 23-60-75	

Арало-Сырдарьинская бассейновая инспекция.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СУ РЕСУРСТАРЫ ЖӘНЕ ИРРИГАЦИЯ МИНИСТРЛІГІ СУ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КОМИТЕТІ СУ РЕСУРСТАРЫН ПАЙДАЛАНУДЫ РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ АРАЛ-СЫРДАРΙΑ БАССЕЙІНДІК ИНСПЕКЦИЯСЫ БАСШЫЛЫҒЫНЫҢ ЖӘНЕ ЭДЕП ЖӨНІНДЕГІ УӘКІЛІНІҢ ЖЕКЕ ЖӘНЕ ЗАҢДЫ ТҰЛҒА ӨКІЛДЕРІН ҚАБЫЛДАУ КЕСТЕСІ

№	Азаматтарды қабылдауы жүргізетін тұлғаның аты-жөні, лауазымы	Лауазымы	Азаматтарды қабылдау күні мен уақыты	Мемлекеттік органның мекен-жайы	Байланыс телефондары
1	Сәрсенбаев Қайратбек Әубәкірұлы	Инспекция басшысы	Әр аптаның бейсенбі күндері 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Кызылорда, Амангелді көшесі, 107	8/724/2 23-58-50
2	Қазтоғанов Зейнулла Молдағалиұлы	Инспекция басшысының орынбасары, Эдеп жөніндегі уәкіл	Әр аптаның сәрсенбі күндері 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Кызылорда, Амангелді көшесі, 107	8/724/2 23-60-75
3	Бекетов Шерхан Нұртазаұлы	Инспекция басшысы орынбасарының міндетін атқарушы	Әр аптаның сәрсенбі күндері 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Шымкент, Х.Дулати көшесі, 5	8/725/2 54-01-89

Арал-Сырдария бассейіндік инспекциясы.

ГРАФИК ПРИЕМА ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКИХ И ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ РУКОВОДСТВОМ И УПОЛНОМОЧЕННЫМ ПО ЭТИКЕ АРАЛО-СЫРДАРЫНСКОЙ БАССЕЙНОВОЙ ИНСПЕКЦИИ ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЕ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ КОМИТЕТА ВОДНОГО ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ВОДНЫХ РЕСУРСОВ И ИРРИГАЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ №	Фамилия, имя, отчество	Должность	День и время проведения	Адрес государствен-ного органа	Контактные телефоны
1	Сарсенбаев Қайратбек Аубакирович	Руководитель инспекции	Каждую неделю в четверг 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Город Кызылорда, улица Амангельды, 107	8/724/2 23-58-50
2	Казтоғанов Зейнулла Молдағалиевич	Заместитель руководителя, Уполномоченный по этике	Каждую неделю в среду 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Город Кызылорда, улица Амангельды, 107	8/724/2 23-60-75
3	Бекетов Шерхан Нуртазаулы	И.о. заместителя руководителя инспекции	Каждую неделю в среду 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Шымкент, улица Х.Дулати, 5	8/725/2 54-01-89

Арало-Сырдарьинская бассейновая инспекция.

АВТОРЛАНУДЫҢ ТАҒЫ БІР ЖЕДЕЛ ТӘСІЛІ ҚОЛЖЕТІМДІ

БЖЗҚ-ның ұялы қосымшасында салымшылар үшін авторланудың тағы бір тәсілі қолжетімді.

Енді ұялы қосымшадағы Жеке кабинетке ЖСН мен парольді пайдалану арқылы ғана емес, сонымен қатар телефонға алдын-ала жүктеп алған "eGov mobile" электрондық үкімет қосымшасы арқылы да кіруге болады.

Әрекеттер алгоритмін ұсынайық. БЖЗҚ ұялы қосымшасына кіргеннен кейін "Кабинет" батырмасын тауып, оған басу керек. Әрі қарай авторланудың "eGov mobile" әдісін таңдап, ЖСН енгізіп, "eGov mobile жүйесі арқылы кіру" батырмасын басыңыз. Осыдан кейін біз "eGov mobile"-да авторлануды растап, БЖЗҚ қосымшасына ораламыз. Мұнда авторланудың сәтті аяқталғаны расталады.

Әрі қарай "Кіру" батырмасын басу арқылы

Жеке кабинетке өтіңіз. Барлығы қарапайым және ыңғайлы!

БЖЗҚ-ның ұялы қосымшасындағы Жеке кабинетте авторлану туралы бейненұсқаулық Қордың YouTube арнасында жарияланған. <https://www.youtube.com/shorts/dNQhMougUQo>

Қордың ақыл-кеңес беру қызметтерін 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), www.enpf.kz корпоративтік сайтынан, БЖЗҚ/ENPF ұялы қосымшасынан, +7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боты арқылы және БЖЗҚ-ның Instagram, Facebook, ВКонтакте, Twitter, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі ресми парақшаларынан алуға болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

SalyqBot - қазақ және орыс тілдерінде цифрлық салық консультанты, ыңғайлы болу үшін Qr-кодтың көмегімен кіру мүмкіндігі қарастырылған.

SalyqBot көмегімен Сізде:

- салық берешегінің бар немесе жоқ екендігі туралы мәліметтерді лезде білуге;
- салықтарды уақытылы төлемегені үшін өсімпұл сомасын есептеуге;
- көлік құралдарына салынатын салықты дербес есептеуге;
- өзекті анықтамалық ақпаратты білу, салық күнтізбесін пайдалануға;
- түйінді сөздер бойынша салық және кеден заңнамалары бойынша пайдалы ақпарат алуға;
- тіркелу арқылы есептілікті берудің, салық төлеудің алдағы мерзімдері туралы еске салатын push - хабарламаларды, сондай-ақ пайдалы жаңалықтар мен хабарламаларды (ақпарат пайдаланушының-жеке немесе заңды тұлғаның мүддесін ескере отырып жіберіледі) алуға;
- банк шоттарын бұғаттан шығару, жеке тұлғалардың банкроттығы, жеке тұлғалардың көлігіне, жеріне және мүлкіне салық төлеу мәселелері бойынша жедел көмек алуға;
- егер сіз заңды тұлға болсаңыз, төленген сомалар туралы мәліметтер алуға мүмкіндігіңіз бар.

Ә.ТЕМІРБАЙ,
Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасының жетекші маманы.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҒАСЫР ІНДЕТІ

Кез-келген өркениетті қоғам үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес ең өзекті мәселенің бірі болып табылады. Сыбайлас жемқорлық заман ағысымен бірге өсіп-өркендеп, мол қаражат және қоғамдық бәсекелестік пайда болған жерлерге тамырын жайып, бүгінгі күнге дейін жойылмай отырған кеселдің бірі. Бұл кесел дамушы елдердегідей біздің жас мемлекетімізге де орасан зор нұқсан келтіріп отыр. Сондықтан да Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдылықтарының бірі осы зұлымдықпен күресу болып табылады.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заң талабының аясында жемқорлыққа қарсы іс-әрекеттер әр салада жүзеге асырылуда. Әсіресе, халық паракорлық дертімен жиі бетпе-бет келеді. Сыбайлас жемқорлықпен күресті жеке қарау мүмкін емес. Сондықтан, кез келген ортада пара беру мен пара алудың жолын кесуде қоғам болып белсенділік танытуымыз қажет.

Мемлекеттік қызметшілердің сыбайлас жемқорлық қылмыстар және осы тұрғыдағы құқық бұзушылықтарға бой алдыруының себебі көп. Оған ең алдымен қызметшілердің білім деңгейінің, әдептілік ұстанымының төмен болуы әсер ететін болса керек. Кей мемлекеттік қызметшілердің құқық бұзушылыққа немқұрайлылық танытуы, кәсіби әдептілігінің жетіспеуі де, жеке басының қамын ойлауы да паракорлықтың дендеуіне септігін тигізуде. Сондай-ақ, кейбір мемлекеттік орган басшыларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заң талаптарын атқаруда ынта танытпай, жұмыс жүргізбеуі де жемқорлықтың тамырын тереңдете түседі.

Паракорлық мемлекеттік органдардың тиісті қызмет атқаруына кері әсерін тигізіп, беделіне нұқсан келтіреді, заңды қағидаларды теріске шығарып, азаматтардың конституциялық құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына түрткі болады. Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына сәйкес, сыбайлас жемқорлықпен күресті барлық мемлекеттік органдар мен онда қызмет атқаратын лауазымды тұлғалар жүргізуі тиіс. Мемлекеттік органдардың, ұжымдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының басшылары өз өкілеттігі шегінде кадр, бақылау, заңгерлік және өзге де қызметтерін тарта отырып, заң талаптарының орындалуын қамтамасыз етуге міндетті.

Әрине, сыбайлас жемқорлық дәрі беріп емдейтін сырқат емес. Айналасындағы салауатты, таза және сау ортаны шарпып, тыныс тіршілігін тарылтатын, заңсыз әрекеттермен қоғамдық ортаның және мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, дара кәсіпкерлердің, азаматтардың қызмет етуіне қатер төндіретін қауіпті дертті болдырмаудың тетігі халықтың өзінде. Бұл дерттің алдын алып, қоғамға таралу жолдарын кесіп, оның ұлғаюына жол бермеу керек. Ол үшін аталған дертке дәрі болып, ат салысып, қарсы жұмылуымыз қажет. Сонда ғана ел мүддесі үшін зор үлес қосатынымыз және халық сенімінен шығатынымыз анық.

Сыбайлас жемқорлық әрекеттері бойынша тиісті шара қолданудың негізгі-ол азаматтардың арыз-шағымы. Мемлекетіміздің әрбір азаматы Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандықтарын, абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті.

«Әділдік жоқ жерде пара белең алады», «Дүние-байлық неге керек, денсаулығың болмаса, Төрелігін неге керек, халықтың көңілі толмаса» деген нақыл сөз сот саласында еңбек етіп жүрген қызметкерлердің де бағдары іспеттес. Шынында да, біз әділ төрелік жасап, жемқорлықтан жоғары тұрған жағдайда ғана халық сеніміне ие боламыз.

Президентіміз жолдауында: «Заңды бұзған екенсің, оның баптарына сәйкес жауапқа тартыласың» дейтін нақты ереже бар. Олай болмаған күнде біз кеңестік кездегі «заң қалай бұрсаң, солай бұрылатын тәртенің» кейіпін қайталайтын боламыз», - деп атап көрсеткен. Ендеше, жемқорлықты жоюды мақсат еткен мемлекеттік кірістер органдары да жолдауда берілген тапсырмалардың шындыққа айналып, заңнамалардың талапқа сай орындалуына мүдделілік танытуды міндетті деп санайды.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

Подземные воды - один из главных источников пресной воды на планете. Они составляют около 30% мировых водных запасов и необходимы регионам с недостаточными осадками.

С 2000 по 2022 год ученые провели исследование подземных вод, изучив более 170 тысяч скважин в 40 странах. Результаты показали снижение грунтовых вод на 71% в 1693 водоносных горизонтах. Годовые показатели составили более 0,1 метра в 617 из них.

В рамках своего исследования ученые также зафиксировали снижение уровня грунтовых вод на 30% в первые два десятилетия XXI века.

Представленные данные показывают критическое состояние подземных вод. Однако некоторым регионам удалось восстановить запасы. В Бангкоке, Аризоне и Нью-Мексико для этого ограничили эксплуатации водоносных слоев, использование местных рек и насыщение недр поверхностными водами. По мнению специалистов, подобный шаг может стать действенным решением проблемы истощения подземных вод.

<https://www.nature.com/articles/d41586-024-00070-3>

По материалам greencity.tv.

ТЕКСТИЛЬНЫЕ ОТХОДЫ СТАЛИ МАТЕРИАЛОМ ДЛЯ ДИЗАЙНА ИНТЕРЬЕРА

Ежегодно на свалки Европы попадает до 5,8 млн. тонн текстильных отходов. Специалисты отмечают, что тенденция набирает обороты последние двадцать лет.

Компания FabBRICK поставила своей задачей улучшить ситуацию с отходами отслужившего текстиля и нашла в этом свою производственную выгоду. Компания начала перерабатывать текстильные отходы в материал для дизайна интерьера - плитку и стеновые панели.

Основательница компаний Клариса Мерле, опираясь на исторические данные, согласно которым текстиль выступал в качестве естественного утеплителя, разработала новый строительный материал.

Стоит отметить, что с отходами пытаются работать многие компании, однако это не всегда имеет успех из-за отсутствия возможности масштабирования, а полученный материал может оказаться экологически не стабильным и не соответствовать европейскому законодательству.

В этом плане Клариссе Мерле удалось просто невозможное: «Я взяла две футболки, измельчила их, смешала с натуральным клеем и придала форму кирпичу. Это сработало», - объясняет она.

В 2018 году Кларисса Мерле приняла участие в конкурсе Faire, одном из самых солидных акселераторов инноваций в области дизайна и архитектуры во Франции. Проект Клариссы понравился жюри.

«Сегодня мы находимся в Париже, в 19-м округе. Наша штаб-квартира, офисы, шоу-рум и производственный цех находятся в одном месте, чтобы быть максимально прозрачными для наших клиентов». (Кларисса Мерле)

Сегодня FabBRICK создает проекты для конкретных компаний Levi's, Galerie Lafayette, Google, Accor, AXA, IKEA и других. Проекты компании доказывают, что отходы текстиля можно превратить в новое эффективное и устойчивое сырье.

За год FabBRICK перерабатывает 12 тонн материала при производстве около 40 000 кирпичей. Еще компания производит: тепло- и звукоизоляцию, цветные стены, стеновые панели и небольшую мебель.

«Мы хотим развивать наш процесс, который в настоящее время является кустарным, в сторону масштабирования. Сегодня мы покупаем все материалы и инструменты в радиусе не более 100 км. Мы хотим создать производство FabBRICK в каждом регионе и стране, где производятся текстильные отходы. Сегодня, когда вы хотите переработать текстиль, главная трудность заключается в том, что вы не можете смешивать различные материалы. Часто компании, занимающиеся переработкой, принимают только хлопок или полиэстер. К тому же приходится удалять все твердые части одежды, такие как пуговицы и молнии, потому что не все проходит через машины для переработки». (Кларисса Мерле)

По материалам greencity.tv.

ИССЛЕДОВАНИЕ: ПОДЗЕМНЫЕ ВОДЫ ИСТОЩАЮТСЯ

ТОО «КазЭкосистеме»

(гослицензия 01259 №0042510 от 25.09.2008 г.) представляет следующие виды услуг в области охраны окружающей среды:

1. Оказание консультационных услуг в области охраны окружающей среды

3. Организация в проведении общественных слушаний

5. Подготовка послепроектного анализа отчета о возможных воздействиях

6.1 Разработка проектов нормативов эмиссий (нормативы допустимых выбросов, нормативы допустимых сбросов)

6.3 Составление паспорта опасного отхода

6.5 Составление проекта плана мероприятий по охране окружающей среды

8. Разработка раздела «Охрана окружающей среды» в составе проектной документации при подготовке декларации для III и IV категории

10. Составление проектов обоснования санитарно-защитной зоны (предварительная, окончательная)

12. Консультация и содействие в формировании пакета документов для получения лицензии для юридических лиц, занимающихся деятельностью по переработке, обезвреживанию, утилизации и (или) уничтожению опасных отходов.

2. Составление и содействие в подаче заявления о намеряемой деятельности в уполномоченный орган в области ООС

4. Подготовка отчета о возможных воздействиях при оценке воздействия на окружающую среду

6. Составление заявления на получение экологического разрешения на воздействия, в том числе:

6.2 Составление программы управления отходами для I и II категории

6.4 Разработка программы производственного экологического контроля (ПЭК)

7. Составление отчета производственного экологического контроля

9. Подготовка и содействие в подаче декларации о воздействии на окружающую среду для III категории

11. Составление квартальных отчетов, согласно условий экологического разрешения, статистических отчетов, налоговых отчетов по форме 870.00.

**Наш адрес: г. Кызылорда, ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99**

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 701 730 92 88

Құрылтайшы -
Қызылорда
облыстық
«Сыр Табиғаты»
занды тұлғалар
Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абеннова

Газет Қазақстан
Республикасы
инвестициялар және
даму Министрлігі
байланыс,
ақпараттандыру және
Ақпарат Комитетінде
қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген
авторлардың пікірі
редакция көзқарасын
білдірмейді,
қолжазбалар
қайтарылмайды.
«Сыр Табиғаты»
газетінде жарияланған
мақала көшіріліп
басылса, сілтеме
жасалуы міндетті.

Жарнама және
хабарландыру мәтіні
мен мазмұнына
редакция жауап
бермейді.

Газет редакцияның
компьютер
орталығында теріліп,
беттеліп, «ASU» баспа
үйі» ЖШС сенімгерлік
басқаруындағы
«Сыр медиа» ЖШС
баспаханасында
басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу
сапасына баспахана
жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексы - 68116

Редакцияның
мекен-жайы:
Қызылорда қаласы,
Кайнарбаев көшесі, №33.
Толық мәлімет алу үшін:
8-701-730-92-88
телефонына хабарласуға
болады.

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта
сайын жарық
көреді

Тапсырылыс
№ 253

Таралым 500